

Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.03.01:2005
„Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų
statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos
darbų projekto paveldosaugos (specialiosios)
ekspertizės atlikimo taisyklės“
priedas

(Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų projekto ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės akto forma)

**NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKOMŪJŲ STATYBOS
DARBŲ PROJEKTO AR TVARKOMŪJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTO
PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS
AKTAS**

2024-04-22 Nr. 24-E07

(data)

KAUNAS

(sudarymo vieta)

Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio duomenys:

Pastatas – FORTAS, 2H1p daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: Kita. KAUNO TVIRTOVĖS 4-OJO FORTO KAREIVINĖS (unikalus KVR kodas – 39197), patenkančios į Valstybės saugomą, Nacionalinio reikšmingumo, KAUNO TVIRTOVĖS 4-ASIS FORTO KOMPLEKSĄ (unikalus KVR kodas – 10708). Adresas: Plytinės g. Nr. 15 Kauno miesto savivaldybė, Kauno miestas.

(unikalus Kultūros vertybių registro kodas)

Pastatas - unikalus numeris nekilnojamojo turto registre – 1994-0044-9021;

Sklypas - žemės sklypo kadastrinis Nr. : Nesuformuotas

(statinio ir statinio užimamo ar jam naudoti reikalingo žemės sklypo unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre)

Projekto pavadinimas:

Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15

FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS,
KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS A LAIDA.

Duomenys apie tvarkomųjų statybos darbų ar tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektuotoją:

Architektė Asta Prikočkienė, dirbanti pagal individualios veiklos pažymą Nr. 744762. Tel. 8656 39334. T. Daugirdo g. Nr. 2-17, Kaunas.

(juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, fizinio asmens vardas, pavardė)

STATINIO PROJEKTO VADOVĖ – ASTA PRIKOČKIENĖ, AM atestatas Nr. A 230, 2020-11-18. POSĖDŽIO PROTOKOLAS Nr. 179, NKPAS atestatas Nr. 0710, išduotas . 2020-11-09.

STATINIO PROJEKTO DALIES VADOVAS ASTA PRIKOČKIENĖ NKPAS atestatas Nr. 0710, išduotas . 2020-11-09.

(kvalifikacijos atestatų teisės rengti ypatingų statinių projektus pripažinimo pažymų išdavimo datos bei numeriai)

Duomenys apie tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto rengėją:

Ekspertavimui pateikta:

Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15, FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS. A LAIDA.

Privalomos pastabos:

Pastabų nėra.

Rekomendacijos projektui tobulinti:

Projektas pataistas pagal 2024-04-21 pastabas e paštu.

Projekto įvertinimo išvados:

Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15, FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS A LAIDA, parengtas vadovaujantis 2018-11-23 – Tvarkybos darbų projektavimo sąlygomis Nr. EK-48, išduotomis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyriaus ir IV forto užnugario kareivinių statinio paveldo tvarkybos darbų parengimo paslaugų pirkimo technine specifikacija - projektavimo statinio projektavimo technine užduotimi.

A LAIDOS sprendiniai parengti remiantis:

1. Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15 TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTINIAIS PASIŪLYMAIS (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS), 2018-10-30 suderintais su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyriumi, derinimo Nr. 18pp-127K;
2. Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15 FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTAS (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS. LAIDA 0. 2018 m.) .

Atsižvelgiant į 2018 m. projekto ir ekspertizės siūlymus, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros Ministerijos trečiosios nekilnojamosios vertinimo tarybos 2023-11-20 aktu Nr. KPD-SK-287/1 buvo nustatytos ir 2024-01-24 įregistruotos registre, Kauno tvirtovės 4-ojo forto vertingosios savybės.

Pateiktame „Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15, FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS A LAIDA. „PROJEKTE. Kauno tvirtovės 4 forto (unikalus KVR kodas – 10708), Kauno tvirtovės 4-ojo forto kareivinių (unikalus KVR kodas – 39197), teritorijų vertingosios savybės nustatytos Kultūros paveldo departamento prie Kultūros Ministerijos trečiosios nekilnojamosios vertinimo tarybos 2023-11-20 aktu Nr. KPD-SK-287/1 registravimo registre data 2024-01-24, išsaugotos (PRIEDAS-3).

Projektas atitinka tvarkomųjų paveldosaugos darbų projekto paveldosaugos (specialiosios) ekspertizės atlikimo taisyklių 12 punkte nurodytuose dokumentuose ir teisės aktuose nustatytus paveldosaugos reikalavimus, užtikrinančius autentiškumo išsaugojimą
PROJEKTA GALIMA TEIKTI TVIRTINIMUI.

Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15, FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS. A LAIDA, Paveldosaugos (specialiąją) ekspertizę atliko:

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTAS, TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOSIOS EKSPERTIZĖS EKSPERTAS
RIMGAUDAS MILIUKŠTIS
NKPAS ATESTATAS Nr.0708 IŠDUOTAS 2020-11-09.

Atestatas Nr.0708 galioja iki 2025-11-09
(kvalifikacijos atestato data ir Nr.)

(parašas)

RIMGAUDAS MILIUKŠTIS
(vardas, pavardė)

PRIDEDAMA:

1. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATO KOPIJA. 1 LAPAS.
2. STATINIO PROJEKTO (JO DALIES) EKSPERTIZĖS RANGOVO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMO DRAUDIMO LIUDIJIMAS. 1 LAPAS.
3. KAUNO TVIRTOVĖS 4-ASIS FORTO KOMPLEKSO (unikalus KVR kodas – 10708). KAUNO TVIRTOVĖS 4-OJO FORTO KAREIVINIŲ (unikalus KVR kodas – 39197) KULTŪROS VERTYBIŲ REGISTRO IŠRAŠAI. 4 LAPAI.

Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plytinės g. 15. FASADŲ TVARKYBOS DARBŲ (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS. A LAIDA.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

PAVELDOSAUGOS EKSPERTIZEI

KOPIJA TIKRA

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

2020-11-09 Nr. 0708
(data)

Rimgaudas Miliukštis

(atestuoto specialisto vardas, pavardė)

Nekilnojamojo kultūros paveldo taikomieji moksliniai ir ardomieji tyrimai – architektūriniai tyrimai.
Tvarkybos darbų projektų rengimas ir vadovavimas projektavimui – architektūrinio paveldo tvarkybos darbų projektavimas.

Paveldosaugos (specialioji) ekspertizė – tvarkybos darbų projektų.

Paveldosaugos (specialioji) ekspertizė – nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo, pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį ar jų derinį – architektūrinio, urbanistinio, inžinerinio.

Tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūra ir vadovavimas tvarkybos darbų projektų vykdymo priežiūrai – architektūrinio paveldo tvarkybos darbų projektų sprendinių įgyvendinimo priežiūra

(nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos veikla (-os) ir specializacija (-os))

Lietuvos Respublikos kultūros ministras

A. V.

(parašas)

Simonas Kairys

(vardas ir pavardė)

A 0708

LLOYD'S

UMR: B1875CMT2400004

Colemont

Coverholder at LLOYD'S

Kauno tvirtovės 4-ojo forto (un. KVR kodas 10708) užnugario kareivinių statinio (un. KVR kodas 39197) Kauno m. sav., Kauno m. Plyninės g. 15. FASADŲ TVARKYBOS DARBU (AVARIJOS GRĖSMĖS PAŠALINIMAS, KONSERVAVIMAS, RESTAURAVIMAS, REMONTAS) PROJEKTAS, A LAIDA.

PAVELDOSAUGOS EKSPERTIZEI

BUILDING (OR PART OF IT) DESIGN ASSESSORS COMPULSORY CIVIL LIABILITY INSURANCE POLICY SCHEDULE
STATINIO PROJEKTO (JO DALIES) EKSPERTIZĖS RANGOVO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO LIUDIJIMAS

Policy number	:	PE6240001
Draudimo liudijimo numeris		
Item 1:	Insured name, legal entity code	: Rimgaudas Miliukstis, a.k. [REDACTED]
	Draudėjas, įmonės kodas	
	Address	: P.Kalpoko g. 65, LT-44183, Kaunas
	Adresas	
Item 2:	Policy Period	: From/Nuo: 2024-04-13 (00:00 h nurodyto jm. adreso laiku)
	Draudimo laikotarpis	: To/Iki: 2025-04-12 (24:00 h nurodyto jm. adreso laiku)
		At Local Standard Time at the above address.
Item 3:	Limit of Indemnity	: EUR 43 400 vienam draudžiamajam įvykiui, tačiau EUR 289 600 bendrai sumoje
	Draudimo suma	visiems įvykiams
Item 4:	Excess	: EUR 2 900
	Išskaita	
Item 5:	Total Payable	: EUR [REDACTED]. Visa mokėtina suma turi būti sumokėta iki 2024-04-13
	Mokėtina suma	Susideda iš <i>Broken down as follows:</i>
		EUR [REDACTED] moka <i>Premium</i>
		EUR [REDACTED] administravimo mokestis <i>Policy Administration Fee</i>
Item 6:	Interest	: As defined in Compulsory Wording point 14.
	Draudimo objektas	Kaip nurodyta privalomųjų taisyklių 14 punkte.
Item 7:	Group of Insurance	: General Liability Insurance
	Draudimo grupė	Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas
Item 8:	Type of Insurance	: Professional Indemnity Insurance
	Draudimo rūšis	Profesinės civilinės atsakomybės draudimas
Item 9:	Insurer	: Lloyd's insurance company S.A. – AES Syndicate 5322 (Reinsured by Lloyd's
	Draudikas	Syndicate AES 1225)
		Adresas: Bastion Tower, Place du Champs de Mars 5, Brussels, 1050 Belgium
Item 10:	Retroactive period	: From/Nuo: 2024-04-13
	Retroaktyvus laikotarpis	
Insurance Contract consists of	:	This Policy Schedule; Compulsory Wording: building design (or part of it) assessors compulsory civil liability insurance wording approved by the Resolution No. 03-206 on 22 nd December 2016 by the Board of Bank of the Republic of Lithuania including any amendments or restatements of the Resolution as may be passed from time to time; proposal form completed by the Insured (2024-03-27).
Draudimo sutartį sudaro		<i>Šis draudimo liudijimas; Privalomojo Draudimo Taisyklės: Lietuvos Banko valdybos 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 03-206 patvirtintos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės įskaitant visus jų pakeitimus ir priimtas redakcijas; Draudėjo užpildyta anketa (2024-03-27).</i>
Warranty period	:	Parties set period, noted in the Compulsory Wording point 14, coincides with the warranty period noted in Civil Code clause 6.698, paragraph 1 point 1 (5 years).
Garantinis terminas		<i>Remiantis Privalomojo Draudimo Taisyklių 14 punktu, šalių nustatytas laikotarpis sutampa su Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu garantiniu terminu (5 metai).</i>

KOPIJA TIKRA

Applicable Endorsements**Papildomos sąlygos**

: 1) Interest defined in Compulsory Wording point 14 is extended to disregard when contracts for building design (or parts of it) assessment works were signed. 2) Insured Event defined in Compulsory Wording point 16.4 is extended to cover claims for improper building design (or parts of it) assessment or parts of them that were submitted to principals during the Policy Period (including from retroactive period inception date) and whose contracts for building design (or parts of it) assessment works have been signed prior to inception of this Policy. 3) The policyholder agrees not later than 7 working days after the expiry of the insurance contract, notify the insurer about the building design (or parts of them) assessments that have been submitted to principals during the insurance contract period, stating: name of the client; Project title; Design assessment work start date; Date of submission to the principal of the building design (or part of it) assessment; value of the design assessment works; project type (RED or OTHER, as defined in more detail in proposal form completed by the Insured 2024-03-27). The insurance premium will be recalculated according to this info provided by the Policyholder, according to formula: Insurance premium(factual) = [fees from RED type assessments (parts of it)] * 0 % + [fees from OTHER type assessments (parts of it)] * 1 %. If Insurance premium(factual) exceeds Insurance premium noted in ITEM 5 of this policy schedule, Policyholder is obliged to pay the difference to Insurer (coverholder); if it does not exceed, Insurer does not return the premium.

1) Remiantis Privalomojo Draudimo Taisyklėmis bei šia sutartimi Privalomojo Draudimo Taisyklių punktas Nr. 14 yra papildomas, kad draudimo objektu taip pat laikomos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės ar jų dalys, perduotos užsakovams šios draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu įskaitant nuo retroaktyvaus laikotarpio pradžios datos iki šios privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kurių statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo darbų sutartis buvo pasirašytos iki šios draudimo sutarties įsigaliojimo dienos. 2) Pagal šią privalomojo draudimo sutartį draudžiamuoju įvykiu pagal Privalomojo Draudimo Taisyklių 16.4 punktą taip pat yra pripažįstamas reikalavimas, pateiktas dėl netinkamos statinio projekto (jo dalies) ekspertizės, kurios statinio projekto (jo dalies) ekspertizė ar jos dalis buvo perduota užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu įskaitant nuo retroaktyvaus laikotarpio pradžios datos iki šios privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos ir kurių statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo darbų sutartis buvo pasirašytos iki šios privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos.

UAADB „Colemont draudimo brokeris“ | Konstitucijos pr. 26 | LT-08105 Vilnius | jm.kodas 124495055 | Tel. 8 5 2109 660 |

AB bankas "Swedbank" a.s LT58 7300 0100 8556 0481 www.colemont.lt | e.p. info@colemont.lt

Coverholder acting on behalf of Lloyd's Brussels (Lloyd's Insurance Company S.A.), a subsidiary of Lloyd's and authorised by the National Bank of Belgium. PE6240001 Puslapis 2 iš 4

Kauno tvirtovės 4-asis fortas

Unikalus objekto kodas 10708

Pilnas pavadinimas Kauno tvirtovės 4-asis fortas

Adresas Kauno miesto sav., Kauno m., Plytinės g. 15

Įregistravimo registre data 2002-03-22

Statusas Valstybės saugomas

Objekto reikšmingumo lygmuo yra Nacionalinis

Rūšis Nekilnojamas

Vertybė pagal sandarą Kompleksas

Seni kodai Kodas registre iki 2005.04.19: S656 Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: IV106

Amžius pastatytas 1883–1889 m., rekonstruotas ir modernizuotas 1892–1894, 1904–1908 bei 1914 m.; tvirtovės komplekso generalinį planą sudarė Vyriausiojo štabo generolas Nikolajus Obručevas, Vyriausiosios inžinerinės valdybos generolai Konstantinas Zverevas, Ivanas Valbergas ir P. Bertgoldtas, statybai vadovavo karo inžinieriai pulkininkai P. Bertgoldtas ir V. Nepliujevas, statybos darbų rangovas 1882–1887 m. – karo inžinierius, atsargos papulkininkis N. Ševcovas, modernizacijos metu IV forte įrengtų prieššturminių pabūklų keltuvų projekto autorius – tvirtovės karo inžinierius pulkininkas Lichačiovas.

Stilius istorizmas, „plytų stilius“

Kompleksą sudaro

1. Kauno tvirtovės 4-ojo forto kareivinės (39197);
2. Kauno tvirtovės 4-ojo forto užnugario kaponierius (39198);
3. Kauno tvirtovės 4-ojo forto vakarų tarpinis puskaponieris (39199);
4. Kauno tvirtovės 4-ojo forto rytų tarpinis puskaponieris (39200);
5. Kauno tvirtovės 4-ojo forto rytų puskaponieris (39201);
6. Kauno tvirtovės 4-ojo forto užnugario rytų šaudmenų sandėlis (39202);
7. Kauno tvirtovės 4-ojo forto užnugario vakarų šaudmenų sandėlis (39203);
8. Kauno tvirtovės 4-ojo forto vakarų šaudmenų sandėlis (39204);
9. Kauno tvirtovės 4-ojo forto centrinis šaudmenų sandėlis (39205);
10. Kauno tvirtovės 4-ojo forto rytų prieššturminių pabūklų slėptuvė (39206);
11. Kauno tvirtovės 4-ojo forto prieššturminių pabūklų slėptuvė ir keltuvų kazematai (39207);
12. Kauno tvirtovės 4-ojo forto centrinis kaponierius (39208);
13. Kauno tvirtovės 4-ojo forto centrinė poterna (39209);
14. Kauno tvirtovės 4-ojo forto kontreskarpinė siena (39210);
15. Kauno tvirtovės 4-ojo forto sargybinė (44577);
16. Kauno tvirtovės 4-ojo forto tunelis (44578);
17. Kauno tvirtovės 4-ojo forto žudynių vieta (39211);

Teritorijos KVR objektas: 278289.00 kv. m. **Vizualinės apsaugos pozonis:** 645286.00 kv. m

Vertingųjų savybių pobūdis Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą retas); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškąs);

Vertingosios savybės

- 7.1.3.1. planavimo sprendiniai - **netaisyklingo keturkampio plano fortas, išsidėstęs Nemuno kairiojo šlaito viršutinėje terasoje, artimos trikampiui konfiguracijos, pritaikytos prie upės šlaitų krypties, centriniu kaponieriumi orientuotas į P, su įvažiavimu iš Š, juosiamas fosos - gynybinio griovio - su kontreskarpine siena PV, P, PR dalyse, už kurio driekiasi netaisyklingo penkiakampio plano glasis; forto planinė struktūra, formuojamama pylimų ir griovių sistemos bei požeminių plytų mūro pastatų: Š dalyje eskarpa sudarančių užnugario kaponieriaus, sargybinės, kareivinių bei užnugario R ir V šaudmenų sandėlių, apjungtų eskarpine siena, poternomis sujungtų R įtvirtinimų - prieššturminių pabūklų slėptuvės, puskaponierio ir tarpinio puskaponierio, centrinės poternos, pasisukančios R kryptimi ir dalijančios skersiniais pravažiavimais susisiekiančius artilerijos kiemus, poterna sujungtų centrinės dalies įtvirtinimų - šaudmenų sandėlio, prieššturminių pabūklų keltuvų kazematų, centrinio kaponieriaus, V įtvirtinimų - dviejų aukštų šaudmenų sandėlio ir tarpinio puskaponierio (R šaudmenų sandėlis ir V prieššturminių pabūklų slėptuvė susprogdinti, eskarpinė siena išlikusi fragmentiškai, kontreskarpinė siena PV dalyje sugriuvusi iki pirmo aukšto skliautų viršaus; būklė patenkinama; TRP; BR Nr. 1-19; IKONOGR Nr. 1-26; FF Nr.1-69; 2015, 2019 m.);**
- 7.1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - **rytų šaudmenų sandėlio liekanos** (susprogdintas 1915 m., atsitraukiant forto įgulai; -; TRP Nr. 23; IKONOGR Nr. 17, 19, 21; FF Nr. 28; 2015, 2019 m.); **vakarų prieššturminių pabūklų slėptuvės liekanos** (susprogdinta 1915 m.; -; TRP Nr. 24; FF Nr. 45, 46; 2015, 2019 m.); **keraminių plytų mūro su tašytų granito blokų cokoliu eskarpinės sienos liekanos** (tarp užnugario kaponieriaus ir kareivinių V sparno siena neišlikusi, tarp užnugario kaponieriaus ir kareivinių R sparno išlikusi V dalyje; -; TRP Nr. 22; BR Nr. 18; IKONOGR Nr. 17, 19, 21; FF Nr. 7, 9, 11, 12; 2015, 2019 m.);
- 7.1.3.3. įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos - **betoninių stulpinių tvortos pamatų liekanos V fosos dugno dalyje** (tarp sausinimo kanalo ir forto pylimo buvo įrengta trijų eilių metalinė tvora; -; TRP Nr. 25; FF Nr. 79; 2015, 2019 m.); **rausvo granito paminklas holokausto aukų atminimui** (-; būklė patenkinama; TRP Nr. 51; BR Nr. 4; FF Nr. 69, 70; 2015, 2019 m.);
- 7.1.3.4. žemės ir jos paviršiaus elementai - **forto perimetru besitęsiantis pagrindinis pylimas, apjungiantis požeminius forto statinius; užnugarį ir R fasą jungiantis skersinis centrinės poternos pylimas; PV traversa; pagr. pylimą dalijančių skersinių pylimų - traversų - fragmentai** (-; būklė patenkinama; TRP Nr. 18; BR Nr. 2-4; IKONOGR Nr. 21-26; FF Nr. 1-6, 9-18, 21-25, 33-36, 44-47, 50-56, 58-63, 65, 66, 68; 2015, 2019 m.); **gynybinis griovys - fosa, su V dalyje išlikusiu sausinimo kanalu - kiuvete, akmenimis grįstais šlaitais ir dugnu** (-; dalis fosos

užpelkėjusi ir užtvindyta, griovys fragmentiškai išvalytas 1995 m., būklė bloga; TRP Nr. 19; BR Nr. 1-4; IKONOGN Nr. 12, 15, 17, 19, 21; FF Nr. 15-18, 54-57, 59-63, 65, 78, 79; 2015, 2019 m.); **netaisyklingo penkiakampio plano glasis su fragmentiškai išlikusiu išoriniu pylimu** (-; glasio teritorija dalinai užžėlusiai mišku, būklė bloga; TRP Nr. 20; BR Nr. 1-4; IKONOGN Nr. 1-16, 21; FF Nr. 58, 68, 69, 71; 2015, 2019 m.);

- 7.1.3.5. takai, keliai ar jų dalys, dangos - **lauko akmenų grindiniai: R ir V kiemus jungiančio kelio tarp sargybinės ir įėjimo į centrinę poterną grindinys; Š įvažiavimo į fortą kelio grindinys; grindinio fragmentai forto Š dalyje tarp kareivinių ir kontreskarpo pylimo** (dalis grindinių gali būti neatidengta; būklė patenkinama; TRP Nr. 21; FF Nr. 29, 30, 67; 2015, 2019 m.); **kelias tarp R ir V kareivinių sparnų, kertantis užnugario kaponierių ir sargybinę** (-; būklė gera; BR Nr. 7; IKONOGN Nr. 19; FF Nr. 2, 3, 32; 2015, 2019 m.);

- 7.1.3.6. želdynai ir želdiniai - **kelio teritorijos R, Š dalyje apsodinimo tuopomis pobūdis** (buvo sodinamos objektų maskavimo ir kelkraščių stiprinimo tikslais; -; TRP Nr. 50; BR Nr. 4; IKONOGN Nr. 3, 10-12, 23; FF Nr. 71; 2015, 2019 m.);

- 7.1.3.7. upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai - **drenažo sistema, sudaryta iš keraminiams vamzdžiams sujungtų keraminių plytų mūro keturkampio plano šulinių; šulinių keraminių plytų mūro atraminės sienutės; vandens nuvedimo grioveliai** (šulinių, skirtų vandens surinkimui bei tarpinių šulinių buvo virš 40-ties, dalies šulinių nerasta arba jie užpilti žemėmis ir rieduliais, 1993-1994 m. vandens nuvedimo sistemos rekonstrukcijos metu įrengta laikina vandens nuvedimo trasa iš gelžbetoninių vamzdžių su aštuoniais kontroliniais betono šuliniais; vandens nuvedimo grioveliai buvo įrengti prie puskaponierių, užnugario kaponieriaus, išlikęs centrinio kaponieriaus V pusėje; sistema neveikia, atskirų šulinių būklė patenkinama; TRP Nr. 26-43; BR Nr. 3; FF Nr. 61, 77-81; 2015, 2019 m.); **apskrito plano keraminių plytų mūro šachtinis vandens šulinys iš trijų pusių apsuptas atraminės sienos R puskaponierio poternos P šlaite; apskrito plano keraminių plytų mūro šachtinis vandens šulinys V artilerijos kieme, šalia centrinės poternos pietinio skersinio pravažiavimo** (buvo iš viso keturi šachtiniai šuliniai, kurių vienas, greta įvažiavimo į fortą kelio, neatidengtas, o kitas įrengtas centrinio šaudmenų sandėlio patalpoje; būklė patenkinama; TRP Nr. 27, 26; BR Nr. 3, 19; FF Nr. 26, 37, 39; 2015, 2019 m.); **keraminių plytų mūro stačiakampio plano išvietės duobė prie R kareivinių sparno Š fasado ir išvietės duobės vieta prie V kareivinių sparno Š fasado** (buvo perdengtos cilindriniais skliautais su anga viename gale, skliautai neišlikę; duobė prie V kareivinių sparno neatidengta; -; TRP Nr. 47, 48; BR Nr. 3; FF Nr. 14; 2015, 2019 m.); **po keliu įrengta keraminių plytų mūro su cilindrinio skliautu pralaida teritorijos ŠV pakraštyje ir jos Š dalyje esančio sausinimo kanalo šlaitų išgrindimo akmenimis pobūdis** (apie 1970 m. rekonstruota gelžbetoniniais žiedais pailginant P dalį - įlają; būklė patenkinama; TRP Nr. 46; BR Nr. 3; FF Nr. 74, 75; 2015, 2019 m.); **keraminių plytų mūro su cilindrinio skliautu ir įlajoje įstatytais plieninių strypų grotomis pralaida forto ŠV pakraštyje, fosoje** (trečia pralaida įrengta kontreskarpinėje sienoje, forto ŠR dalyje; būklė patenkinama; TRP Nr. 45; BR Nr. 3; FF Nr. 76; 2015, 2019 m.); **keraminių plytų mūro sausinimo kanalas su šuliniu teritorijos ŠR dalyje** (jungiasi su pralaida po eskarpinė siena; būklė patenkinama; TRP Nr. 29; BR Nr. 3; FF Nr. 72, 73; 2015, 2019 m.).

- 7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius susijusius su objektu - **1873 m. vakarinės Rusijos imperijos sienos gynybai numatyta sukurti tvirtovių sistemą prie Nemuno ir Bugo upių: pastatyti arba modernizuoti Demblino, Varšuvos, Modlino, Lomžos, Osovieco, Dubno, Rovno, Lucko, Bresto, Gardino ir Kauno tvirtovės. 1873 m. pradėti visų šių vietų geodeziniai tyrimai, imti rengti projektavimo dokumentai, tačiau prasidėjęs Rusijos-Turkijos karas laikinai privertė tvirtovių sistemos kūrimo planus atidėti. 1879 m. liepos mėn. Rusijos imperatorius Aleksandras II (1818-1881) pasirašė potvarkį dėl tvirtovės Kauno mieste įkūrimo. IV fortas priklauso pirmajam gynybiniam tvirtovės žiedu. Fortas buvo projektuojamas remiantis tipinio forto F1879 pavyzdžiu, tačiau jo planas smarkiai modifikuotas, pritaikant prie vietos reljefo. 1892-1894 m. modernizacijos metu rekonstruoti forto pastatai, įrengtos dvi prieššturminių pabūklų slėptuvės, 1894 m. liepą sumontuotas ir forte išbandytas pagal tvirtovės karo inžinieriaus Lichačiovo 1893 m. brėžinius Rulskio gamykloje pagamintas unikalus prieššturminio pabūklo keliamasis mechanizmas, kuriam pastatytos betoninės slėptuvės. 1905 m. užbaigti tarpinių puskaponierių statybos darbai, 1914 m. kairiojo sparno kareivinės sustiprintos betonu. Karų metu fortas rimtai nenukentėjo. 1915 m. rugpjūčio mėn., traukiantis įgulai, buvo susprogdinta prieššturminių pabūklų slėptuvė, užkliudytas šaudmenų sandėlis. 1915 m. Kauno tvirtovė atiteko vokiečiams. 1941 m. rugpjūčio 2 d. įvykdytos pirmosios žydų žudynės Kauno IV forte. Tautos darbo apsaugos (TDA) bataliono kareiviai, vadovaujami leitenantų Juozo Barzdos ir Jurgio Skaržinsko, iš kalėjimo, buvusio A. Mickevičiaus gatvėje, atvarė pasmerktuosius žydus į IV fortą, kur jau laukė vokiečių karininkai ir kareiviai. Tarp šlaitų buvo iškastas keliolikos metrų ilgio ir kelių metrų pločio griovys, prie kurio grupėmis buvo varomi ir šaudomi žmonės. Per apie dvi valandas trukusias žudynes, TDA bataliono ir vokiečių kareiviai nušovė 209 žmones. Dar didesnės žudynės įvykdytos rugpjūčio 9 d. Tuomet 3-ioji kuopa, vadovaujama leitenantų J. Barzdos ir Anatolijaus Dagio, iš kalėjimo A. Mickevičiaus gatvėje išvarė apie 500-600 žydų vyrų ir moterų. Forto viduje vyrai ir moterys buvo atskirti. Pirmiausia į nugaras buvo sušaudytos moterys, grupėmis atvartos prie vienos iš karo belaisvių sovietų iškastų duobių. Vėliau prie duobių kraštų sustatyti ir sušaudyti vyrai. Sušaudžius grupę žydų, karo belaisviai juos apkasdavo žeme, tada buvo šaudoma kita grupė. Pagal K. Jegerio ataskaitą, 1941 m. rugpjūčio 9 d. IV forte buvo nužudyti 534 žydai: 484 vyrai ir 50 moterų. Trečioji masinių žudynių operacija įvyko 1941 m. rugpjūčio 18 d. Kauno geto žydų taryba gavo iš geto komendanto SA haupšturmfiurerio Frico Jordano įsakymą surinkti žydų vyrus inteligentus ir atvartyti prie geto vartų. Buvo surinkti 534 žydai, neva darbui Kauno miesto archyve. Visi jie tą pačią dieną buvo nuvežti į IV fortą ir sušaudyti. Tarp nužudytųjų buvo Operos ir baletu teatro koncertmeisteris smuikininkas Robertas Stenderis, iš Lenkijos į Lietuvą atvykęs garsus kino režisierius Marekas Martensas, tapytojas A. Kaplanas, žurnalistas Maksas Volfovičius, daug gydytojų, inžinierių advokatų ir mokytojų. K. Jegerio ataskaitoje rašoma, kad 1941 m. rugpjūčio 18 d. IV forte buvo nužudyta 1812 žmonių. 1941 m. rugsėjo 26 d. vokiečių kareiviai ir lietuvių policininkai apsupo geto Ariogalos ir Veliuonos gatves. Mirčiai buvo atrenkami pirmiausiai seneliai, ligoniai ir moterys. Oficialus akcijos pretelkostas buvo tai, kad žydai esą šovė į vokiečių policijos karininką Vilį Kozlovskį. Pagal K. Jegerio ataskaitą, tą dieną IV forte (pagal kitus šaltinius - IX forte) buvo nužudyti 1608 žydai: 412 vyrų, 615 moterų ir 581 vaikas. Po Antrojo pasaulinio karo fortą savo reikmėms naudojo sovietinės kariuomenės 108-asis aviadesantinis pulkas.**

Dokumentai

9. KVAD direktoriaus įsakymas; 2002-03-22; Nr: 059 ;
10. Dėl pripažinimo valstybės saugomu; 2005-04-29; Nr: JV-190;
11. Dėl duomenų patikslinimo; 2016-01-11; Nr: KPD-SK-287; TRP, 1 lap. TRP, 2 lap. TRP, 3 lap. TRP, 4 lap.
12. Brėžiniai; 2016-01-19; Nr: BR-10708; BR Nr. 1 BR Nr. 2 BR Nr. 3 BR Nr. 4 BR Nr. 5 BR Nr. 6 BR Nr. 7 BR Nr. 8 BR Nr. 9 BR Nr. 10 BR Nr. 11 BR Nr. 12 BR Nr. 13 BR Nr. 14 BR Nr. 15 BR Nr. 16 BR Nr. 17 BR Nr. 18 BR Nr. 19
13. Ikonografija; 2016-01-19; Nr: IK-10708; IKONOGR Nr. 1 IKONOGR Nr. 2 IKONOGR Nr. 3 IKONOGR Nr. 4 IKONOGR Nr. 5 IKONOGR Nr. 6 IKONOGR Nr. 7 IKONOGR Nr. 8 IKONOGR Nr. 9 IKONOGR Nr. 10 IKONOGR Nr. 11 IKONOGR Nr. 12 IKONOGR Nr. 13 IKONOGR Nr. 14 IKONOGR Nr. 15 IKONOGR Nr. 16 IKONOGR Nr. 17 IKONOGR Nr. 18 IKONOGR Nr. 19 IKONOGR Nr. 20 IKONOGR Nr. 21 IKONOGR Nr. 22 IKONOGR Nr. 23 IKONOGR Nr. 24 IKONOGR Nr. 25 IKONOGR Nr. 26 IKONOGR Nr. 27
14. Dėl teisinės apsaugos suteikimo ir duomenų patikslinimo; 2023-11-20; Nr: KPD-SK-287/1; Registravimo Registre data: 2024-01-24; Aktas KPD-SK-2871.pdf BR Nr. 20 TRP, 1 lap. TRP, 2 lap. TRP, 3 lap.

Kauno tvirtovės 4-ojo forto kareivinės

Unikalus objekto kodas 39197

Pilnas pavadinimas Kauno tvirtovės 4-ojo forto kareivinės

Adresas Kauno miesto sav., Kauno m., Plytinės g. 15

Įregistravimo registre data 2016-01-19

Statusas Registrinis

Objekto reikšmingumo lygmuo yra Nacionalinis

Rūšis Nekilnojamasis

Vertybė pagal sandarą Pavienis objektas

Priklauso kompleksui Kauno tvirtovės 4-asis fortas

Amžius pastatytos 1882-1889, modernizuotos 1911 m.

Stilius istorizmas, "plytų stilius"

Vertingųjų savybių pobūdis Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Vertingosios savybės

- 7.1.1.2. tūris - sudėtinis, sudarytas dviejų stačiakampio plano, 1 a. korpusų, eskarpine siena sujungtų su užnugaro kaponieriumi, R korpuso poterna sujungtų su rytų ir rytų tarpiniu puskaponieriais, iš dalies požeminis (-; eskarpinė siena išlikusi prie R kareivinių korpuso, būklė patenkinama; TRP 1; BR Nr. 5, 6, 17, 20; IKONOGR Nr. 17-19, 21, 23; FF Nr. 1.1-96; 2019 m.); **stogo forma - sutapdinta, po žemių pylimu** (-; būklė patenkinama; BR Nr. 17; IKONOGR Nr. 23; FF Nr. 1.1-6, 13-23; 2019 m.); **kiti stogo elementai - V korpuso stogo keraminių plytų mūro stačiakampės su profiliuotais karnizais dūmtraukių ir ventilacijos kanalų viršstoginės dalys ir jų tipas, jų kūginių metalinių stogelių tipas** (-; būklė patenkinama, dalies - bloga; BR Nr. 17; FF Nr. 1.2, 3, 11, 15-17; 2019 m.); **R korpuso stogo betono stačiakampės su lėkšto kūgio formos betono stogu dūmtraukių ir ventilacijos kanalų viršstoginės dalys ir jų tipas, ventilacijos kanalų metalinių vamzdžių, dūmtraukių metalinių kūginių stogelių tipas** (-; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 23; FF Nr. 1.18-20; 2019 m.);
- 7.1.1.3. aukštų išplanavimas - kapitalinių sienų tinklas (kareivinių korpusuose įrengta po 8 pereinamas kazematų patalpas, supamas ventiliacinių kanalų, R pusėje įrengtos ūkinės patalpos - maisto sandėlis, virtuvė, sanitarinis mazgas, į kareivines patenkama per du įėjimus R ir V pusėse; būklė patenkinama, XX a. II p. įrengta naujų pertvarų; BR Nr. 5, 6, 17, 20; IKONOGR Nr. 17-19, 21, 23; FF Nr. 1.1-96; 2019 m.); **sienų angos, nišos - pusapskričių, segmentinių sąramų vidaus praėjimų angos, nišos, V korpuso V lango segmentinės sąramos laiptuota vidaus niša** (išskyrus po Antrojo pasaulinio karo įrengtas angas, nišas, atliktas jų rekonstrukcijas, dalis angų ir nišų žymi buvusių išardytų krosnių vietas; būklė patenkinama; BR Nr. 5, 20; IKONOGR Nr. 18; FF Nr. 1.31-35, 37-46, 48-50, 56, 60-81, 88-90; 2019 m.); **ventilicinių kanalų grindyse stačiakampės šulinių angos** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.51, 55, 86; 2019 m.); **R korpuso stačiakampės V dalies betoninių įtvirtinimų patalpas, poterną ir tarpinį puskaponierį jungiančių praėjimų angos** (-; būklė patenkinama; BR Nr. 6, 20; FF Nr. 1.58, 92, 93; 2019 m.); **R korpuso sanitarinio mazgo patalpos grindyse apskritos nuotekų surinkimo angos** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.44; 2019 m.); **stačiakampės ventilacinio kanalo angos** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.52-55, 83, 84, 87; 2019 m.);
- 7.1.1.4. fasadų architektūrinis sprendimas - **fasadų architektūrinio sprendimo visuma** (išskyrus po Antrojo pasaulinio karo atliktas angų rekonstrukcijas, užmūrijimus; būklė patenkinama, V korpuso karnizo - bloga; BR Nr. 17, 20; IKONOGR Nr. 18, 23; FF Nr. 1.1-14, 21-30; 2019 m.); **fasadų architektūros tūrinės detalės - R korpuso betonės atraminės sienos su masyviais betono karnizais, tašytų akmenų cokoliu** (-; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 23; BR Nr. 20; FF Nr. 1.21, 22, 30; 2019 m.); **V korpuso Š fasado tašytų akmenų ir keraminių plytų mūro R, V laiptų tipas** (-; V laiptų būklė bloga, R laiptai iš dalies atkurti, būklė patenkinama; BR Nr. 17, 20; IKONOGR Nr. 18; FF Nr. 1.4, 8, 12-14; 2019 m.); **R korpuso Š betono V laiptų tipas, R laiptų vieta** (-; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 23; FF Nr. 1.23, 27; 2019 m.);
- 7.1.1.5. konstrukcijos - **pamatas su tašytų akmenų cokoliu** (-; pamats netyrinėtas, cokolio būklė patenkinama; BR Nr. 17-20; IKONOGR Nr. 18, 23; FF Nr. 1.4, 5, 7-14, 21-30; 2019 m.); **V korpuso keraminių plytų mūro, R korpuso ir poternos keraminių plytų mūro ir betono sienos** (-; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 17-19, 21, 23; BR Nr. 5, 6, 17, 20; FF Nr. 1.1-96; 2019 m.); **cilindriniai keraminių plytų mūro skliautai, R korpuso poternoje - su stačiakampio profilio skliautų grioveliais** (-; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 18; FF Nr. 1.31, 35-40, 43-46, 48-50, 53, 57, 59, 60, 63-75, 77-79, 81, 83, 86, 88-90, 92-96; 2019 m.); **funkcinė įranga - kazematų patalpų, ventilacijos kanalų metaliniai kabliai, funkcinii elementų liekanos** (išskyrus po Antrojo pasaulinio karo įrengtus elementus, paskirtis netyrinėta; būklė bloga, dalies - patenkinama; FF Nr. 1.54, 62-72; 2019 m.); **inžinerinė įranga - R korpuso sanitarinės patalpos nuotekų surinkimo sistema su apskirtais, į išvietės duobę įsainančiais kanalais** (-; išorinių elementų būklė patenkinama, sistema netyrinėta; FF Nr. 1.28, 29; 2019 m.); **dūmtraukių ir ventilacijos kanalų sistema, dūmtraukių sistemos ketaus vamzdžiai** - (-; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 18; FF Nr. 1.38, 42, 54, 66,

85; 2019 m.); **stalių ir kitų medžiagų gaminiai - langų ir durų metalinių konstrukcijų fragmentai, apvadai, gembės, vyriai, kabliai, langų ir durų metalinių konstrukcijų ir apkaustų, V korpuso R dalies langų ir durų metalinių grotų tipas** (išskyrus po Antrojo pasaulinio karo pritaikytus apkaustus; išlikę fragmentiškai, būklė bloga, dalies elementų - patenkinama; IKONOGR Nr. 23; FF Nr. 1.4-8, 32-34, 36, 40, 44, 58, 60, 71, 78, 80, 89; 2019 m.);

- 7.1.1.6. lubų, sienų, kolonų apdaila - **kazematų ir ūkinių patalpų sienų ir skliautų tinkas, jo tipas** (-; būklė bloga; FF Nr. 1.31-49, 56-81; 2019 m.); **grindų, danga ar dangos medžiaga, jos tipas - kazematų, ūkinių patalpų betoninių grindų, slenksčių tipas, R korpuso virtuvės betono grindų nuotekų grioveliai** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.31-33, 35-46, 61-77, 79; 2019 m.); **V korpuso sandėlio patalpas jungiančio praėjimo keraminių plytų mūro grindų dangos fragmentas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.47; 2019 m.); **R korpuso ventiliacinio kanalo keraminių plytų mūro grindys** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.82, 83; 2019 m.); **R korpuso poternos lauko akmenų grindinys, jo tipas** (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1.91, 94, 95; 2019 m.).

- **Dokumentai**

1. Dėl teisinės apsaugos suteikimo ir duomenų patikslinimo; 2023-11-20; Nr: KPD-SK-287/1; Registravimo Registre data: 2024-01-24; [Aktas KPD-SK-2871.pdf](#) [BR Nr. 20 TRP, 1 lap.](#) [TRP, 2 lap.](#) [TRP, 3 lap.](#)

